

NOVA GORICA: V novogoriškem gledališču že 40 let predstave z lučjo opremlja Samo Oblokar

Živa zakladnica dragocenih gledaliških spominov

Vsaka gledališka predstava je sestavljena iz več nepogrešljivih delov. Da lahko igralce na odru sploh vidimo, je v gledališču odgovoren oblikovalec svetlobe. V novogoriškem gledališču že 40 let predstave z lučjo opremlja Samo Oblokar. Svoje delo je začel v času gledališča v Solkanu, v štirih desetletjih je sodeloval pri več kot 200 predstavah najrazličnejših zvrsti, za svoje delo prejel nagrade, spremljal velik tehnični razvoj, se selil v novo gledališče v Novo Gorico. Je živa zakladnica dragocenih gledaliških spominov.

Samo, kako ste sploh zašli v gledališče?

"V mladih letih sem bil navdušen športnik, vozil sem kajak. Ko sem imel 18 let, pa sem začel iskati delo. Dobil sem ponudbo za delo v gledališču. Na upravo gledališča sem šel povprašat, kako in kaj, tam me je videl moj bodoči šef in me peljal v Solkan. 'To je gledališče,' mi je rekel. Takoj sem začel delati, najprej skupaj z njim, potem pa samostojno. Ker smo pripravljali vedno več predstav, se mi je pridružil mlajši kolega Renato Stergulc, malce kasneje pa še Marko Polanc. Vsi trije skrbimo za luči še danes."

Omenili ste začetke v Solkanu. Kakšni so vaši spomini?

"Zelo lepi. Imeli smo premišljen in urejen program predstav. Tudi v tistih zgodnjih časih smo imeli dve dvorani, solkansko in komorno dvorano na sodišču; občasno smo uporabljali tudi dvorani v kulturnem domu. Pomemben je bil festival Goriška srečanja malih odrov, kasneje je bil to festival Alpe Jadran; festivalske predstave so se igrale tudi na drugi strani meje. S festivalom smo si pridobili ogromno izkušenj, odprla pa so se tudi gostovanja po vsej Jugoslaviji."

Sedaj pa je čas, da vas vprašam, kaj sploh počne oblikovalec svetlobe v gledališču.

"Ustvarja predstavo, predlaga, kako, za kaj in kje bi postavili luč, da bi bilo vse dobro in primerno osvetljeno. Vse to počne skupaj z režiserjem in scenografom."

Kako poteka vaše delo?

"Ko igralci že vadijo na odru, tehniki postavijo scenografijo; nato pridejo kostumi in fotografiranje. Oblikovalci svetlobe

vse to opazujemo in načrtujemo. V dogajanje pa se aktivno vključimo zadnji teden pred generalko. V tem tednu moramo vse pripraviti, kar je zelo stresno. Potem pa je treba dogovorjeno vsakokrat pravilno izpeljati. Za celotno predstavo moramo poznati vse spremembe luči. Gledalci morajo videti, kaj se dogaja na odru. Če niso videli igralcev, lahko rečejo, da je bila luč slaba. Na ponovitvah predstav vodi luč eden izmed lučnih mojstrov v lučni kabini za komandnim pultom. Ker je predstav veliko, vsak prevzame svojo."

Po vseh letih dela imate vi najboljše informacije o tem, kako zelo se je tehnologija spreminjala.

"Naše delo je bilo vedno povezano z veliko učenja in prilagajanja. Ko sem začel svojo poklicno pot, smo imeli navadne, analogne reflektorje, ki smo jih nameščali ročno, spremembe luči pa smo pisali na liste. Do večje spremembe je prišlo leta 1994, ko smo prišli v novo gledališče. Prehod je bil kar zapleten in težak, smo pa imeli srečo, da smo imeli veliko izkušenj, ki so nam pomagale. Sedaj je čisto vse računalniško vodeno."

Z računalniki pa se vse še hitreje spreminja ...

"Vedno je kaj novega in vedno kaj zmanjka. Vse se tako zelo hitro spreminja, da skoraj ne utegnemo slediti novostim. Naša oprema je dotrajana, potrebujemo novo, vendar ni sredstev."

Ni pa se spreminjala samo tehnologija, tudi gledališče in način dela v njem.

"Danes je program predstav zelo natrpan. Nekoč je bilo več klasičnih predstav, danes pa več eksperimentalnih. Poleg tega prihajajo mladi režiserji, ki ustvarjajo po svojih prijemih. Včasih pripeljejo tudi svoje lučne mojstre, kar je dobro, saj so predstave lahko bolj razgibane in zanimive."

Lahko gre kaj narobe pri predstavi?

"Ja, lahko odpove naš pult v lučni kabini, reflektorji, zatemnilniki, lahko odpove elektronika. Veliko napak se lahko zgodi."

V vašem delovnem življenju se je veliko dogajalo. Najbrž tudi na gostovanjih.

"Z gledališčem smo veliko potovali, bili smo v Argentini, Boliviji, Čilu, Venezueli, Urugvaju, večini evropskih držav, v državah nekdanje Jugoslavije, Turčiji ...

Čeprav se komu zdi, da smo šli na izlet, to ne drži. Tehnična ekipa dela od jutra do konca predstave. Pripraviti moramo oder, vedno imamo zelo veliko dela. Vsa gostovanja, pri nas ali v tujini, so stresna. Sam sem tudi več kot deset let sodeloval pri Primorskem poletnem festivalu, v več krajih na Obali so se poleti odvijale predstave. Sodeloval sem pri velikih koprodukcijah (Primorske zdrahe, Čakajoč Godota, Volpone, Zločin in kazen ...). To so bila naporena, a tudi zelo prijetna sodelovanja."

Zagotovo imate tudi kakšno zanimivo anekdoto ...

"Teh anekdot je neskončno veliko (smeh). Spomnim se Boršnikovega srečanja pred skoraj tridesetimi leti. V Mariboru se je zlomila lestev pod mojo težo in sem si izpahnil roko. Stisnil sem zobe in potrpel. No, zanimiva avantura se je zgodila pred leti v Skopju, kjer me okradli. Bili smo na dvotedenski turneji. Prišli smo v hotel, odložili prtljago v sobe in šli na prizorišče. Ko sem prišel nazaj, sem našel prazno sobo. Ostal sem brez oblek za štirinajst dni. Potem sem po tržnicah iskal kratke hlače."

ANIKA VELIŠČEK

Samo Oblokar na gostovanju s Trojankami v Cipru

Foto: Damir Ipavec

Svetlobo predstavam dajejo (z desne) Marko Polanc, Samo Oblokar in Renato Stergulec.

Foto: osebni arhiv